

Føroyar, flóttar og fremmendaóttin

Heini í Skorini

“Ætlar tú, at muslim-
ar skulu yvirtaka
Føroyar?”

Eg var valla kom-
in út í bilin í Sortudiki
eftir sjónvarpskjakið týskvøldið, tá
telefonin byrjaði at ringja. Ræddir og
sintir føroyingar, sum ikki vilja hoyra
talan um, at okkara lítla og sárbæra
land skal taka ímóti einum einasta
flóttu, nú vit eru vitni til størstu
flóttafólkakreppu síðani seinna
veraldarbardaga. Hendan mótstøðan
hefur verið sjónlig í almenna rúmin-
um, líka síðani løgmaður á nýggj-
árinum helt, at Føroyar eisini eiga
at hjálpa heimsins neyðstøddu,
m.a. á Facebook-bólkinum “Nei til
flóttafólk”. Og seinastu dagarnar
hefur ísraelski prædikanturin Avi
Lipkin ferðast land og ríki fyri at
fortelja føroyingum, at flóttarnir í
veruleikanum eru terroristar, og at
Róm stendur fyri falli.

“Hetta er byrjanin upp á endatíð-
ina í Opinberingini”, rópti ein kvinna
í horninum.

Í ljósinum av fólksligu mótstøðuni
í Føroyum greiddi eg í sjónvarpinum
frá eini skipan við sonevndum
kvotaflóttum, men sum so ofta
hvørva nuansurnar, tá tíðin er av-
markað. Skipanin snýr seg í stuttum
um, at eitt vertsland orðar nøkur
kriteriir í mun til, hvørjir flóttar
kunnu koma til nýggja vertslandið,

POLFOTO

og tað hongur eisini saman við, hvørja
tilbúgving eitt land hevur. T.d. hevur
Ísland seinna árin tikið ímóti umleið
tíggju kvotaflóttum annaðhvørt ár,
og íslenskir myndugleikar hava t.d.
raðfest einligar kvinnur við børnum
og forfylgdar LGBT'arar. Í sjónvarp-
inum nevndi eg móguleikan at rað-
festa í mun til mál- og arbeidssforleik-
ar, so eventuellir flóttar hava útlit fyri
eini góðari byrjan í nýggja landinum
– ikki minst tá Føroyar framvegis

ikki hava nakra líkinda tilbúgving
og sera avmarkað integrasjónsátøk.
Tað hoyrir eisini við til søguna, at tá
ein flótti fær status sum “kvotaflótti”
av ST, so er tað tí, at viðkomandi telist
millum teir mest sárbæru bólkarnar
av flóttum. Ein kvotaflótti er ikki á
ferð. Ein kvotaflótti situr í eini flóttu-
legu í nærumhvørvinum og bíðar,
inntil eitt land – umvegis ST – er til
reiðar at taka ímóti.

Við hesi skipan sleppa vit ikki

undan at velja, men hesin boðskap-
urin fekk ein annan bólk upp úr stól-
inum. Slík differentiering gevur jú
ikki nakað UG í tí stóru filantropisku
karakterbókini. Eru vit so kynisk
og egoistisk, at vit bara vilja hjálpa
útbúnum flóttum, sum duga enskt?
Skulu vit ikki hjálpa av humaniterum
og moralskum orsökum?

Jú, sjálvandi skulu vit hjálpa
fyri at hjálpa, og vit kunnu saktans
raðfesta øðrvísi. Mitt endamál var

einans at greiða frá, hvørjar skipanir
eru til taks, sum kunnu mana nøkur
spøkils í jørðina, um Føroyar velja at
taka ímóti flóttum her og nú. Hetta er
ein skipan, sum skeptiskir føroyingar
kundu kent seg tryggari við í mun til
sonevndar “spontanar” flóttar, sum
eitt vertsland ikki sjálvt hevur valt,
og sum higartil ikki eru komnir til
Føroya.

Summa summarum er, at um
Føroyar velja at taka ímóti flóttum,
so er omanfyri nevndi leitur ein
móguleiki, og sjálvandi kunnu onnur
kriteriir ásetast. Tað veldst um, hvørja
tilbúgving Føroyar kunnu bjóða, og
hetta modelið krevur eina justering
í útlendingalógini, hóast økið ikki
er yvirtikið. Tibetur er ferð komin
á málsliga undirving til tilflytarar
(sum ikki eru flóttar), men tað finn-
ast fleiri tilflytarar við flóttum
hægri útbúgvingum í Føroyum, sum
kortini ikki finna eitt starv, har tey
kunnu brúka sínar forleikar. Tí er
ein útbúgving í sjálvum sær eingin
garantur – tíverri.

Tá eg síggi myndirnar av neyð-
støddum flóttum, sum flýggja undan
kríggi og forfylging, hugsí eg um
oktober 1943, tá danskir jødar máttu
flýggja undan týskum nazistum yvir
um sundið. Megnar bjargingarátakið
hefur síðani definerað danska
sjálvsfatan. Okkara hjálp er ein dropi
av einum dropa av einum dropa í
havinum. Men tað er eisini við til at
definera, hvørji vit sjálvi eru.

MEIRA VANLIGT NÚ AT TINGFÓLK SKIFTA FLOKK

At persónar fylla meira enn hugsjónir í føroyskum politikki hevur ført við sær, at tingfólk hava lættari við at skrifta flokk

EIRIKUR LINDENSKOV

960 veljarar, sum hildu at teir valdur
Fólkaflokkinn á valinum í síðstu viku,
hava kanska valt Framsókn. Á sama
hátt, sum 249 veljarar, ið hildu seg
velja Framsókn í 2011 í veruleikanum
valdu Fólkaflokkinn. Tað ber til, tí at
tingfólk lumpa sínar veljarar.

Hetta fyrbrigdið, sum var
óhugsandi í politisku skipanini »í
gomlum døgum« er vorðið alsamt
meira vanligt – at tingfólk skifta flokk
eftir at tey eru vald á ting. Í seinasta
valskeiði skiftu tveir tingmenn
flokk. Janus Rein, sum varð valdur
fyri Framsókn fór í Fólkaflokkinn,
og Gerhard Lognberg, sum varð
tveittur úr Javnaðarflokkinum, fór í
Sambandsflokkinn. Teir fullu báðir á
løgtingsvalinum í síðstu viku.

Í næstsíðsta valskeiði fór Poul
Michelsen úr Fólkaflokkinum og
stovnaði Framsókn. Og í valskeiðnum
2004-08 fór Karsten Hansen úr

Tjóðveldinum upp í Miðflokkinn.

Fyri valið í 2002 fór Helena Dam
á Neystabø úr Sjálvstýrisflokkinum
upp í tingbólkin hjá Javnaðar-
flokkinum, og fyri valið í 1998 fóru
Kristian Magnussen og Karl Robert
Johansen, tingmenn fyri Verka-
mannafylkingina upp í tingbólkin
hjá Javnaðarflokkinum, og Finnbogi
Arge úr Sambandsflokkinum í
Fólkaflokkinn.

Soleiðis hava

2015-:

1. Annika Olsen

2011-15:

2. Gerhard Lognberg – úr Javnaðar-
flokkinum í Sambandsflokkinn. Hann
fall.

3. Janus Rein – úr Framsókn í Fólk-
aflokkinn. Hann fall.

2008-11:

4. Poul Michelsen – úr Fólkaflokkinum
í Framsókn (sum hann stovnaði). Varð
valdur.

5. Sjurður Skaale – úr Tjóðveldinum í

Javnaðarflokkin. Varð valdur í Fólk-
aflokkinn. Stillaði ikki upp til Løgtingið.
2004-08:

6. Karsten Hansen – úr Tjóðveldi í
Miðflokkinn. Varð valdur.

7. (Heðin Mortensen – í býráðnum
í Havn, 1. varamaður á tingi) úr
Sambandsflokkinum í Javnaðar-
flokkin. Stillaði ikki upp til lögting-
svalið í 2008.

2002-04:

Eingin

1998-02:

8. Helena Dam á Neystabø – úr
Sjálvstýrisflokkinum í Javnaðar-
flokkin, hon fall.

1994-1998:

9. Kristian Magnussen – úr Verka-
mannafylkingini í Javnaðarflokkin.
Varð valdur

10. Karl Robert Johansen – úr Verka-
mannafylkingini í Javnaðarflokkin.
Fall.

11. Finnbogi Arge – úr Sambands-
flokkinum í Fólkaflokkinn. Fall

12. Jákup Olsen – úr Kristiliga Fólk-
aflokkinum Føroya Framburðs- og
Fiskivinnuflokki í Fólkaflokkinn. Fall
1990-94:

13. Lasse Klein úr Sjálvstýrisflokkinum
í Kristiliga Fólkaflokkinn Føroya
Framburðs- og Fiskivinnuflokk. Varð
valdur.

14. Tordur Niclasen úr Kristiliga
Fólkaflokkinum Føroya Framburðs-
og Fiskivinnuflokki í Miðflokkinn. Varð
valdur.

1988-90:

Eingin

1984-88:

15. Adolf Hansen – úr Kristiliga
Fólkaflokkinum Føroya Fram-
burðs- og Fiskivinnuflokki í Fram-
sóknarflokkin, sum hann stovnaði.
Hann fall.

1994-1998:

8. Kristian Magnussen – úr Verka-
mannafylkingini í Javnaðarflokkin.
Varð valdur

9. Karl Robert Johansen – úr

Verkamannafylkingini í Javnaðar-
flokkin. Fall.

10. Finnbogi Arge – úr Sambands-
flokkinum í Fólkaflokkinn. Fall

11. Jákup Olsen – úr Kristiliga Fólk-
aflokkinum Føroya Framburðs- og
Fiskivinnuflokki í Fólkaflokkinn. Fall
1990-94:

12. Lasse Klein úr Sjálvstýrisflokkinum
í Kristiliga Fólkaflokkinn Føroya
Framburðs- og Fiskivinnuflokk. Varð
valdur.

13. Tordur Niclasen úr Kristiliga
Fólkaflokkinum Føroya Framburðs-
og Fiskivinnuflokki í Miðflokkinn. Varð
valdur.

1988-90:

Eingin

1984-88:

14. Adolf Hansen – úr Kristiliga
Fólkaflokkinum Føroya Fram-
burðs- og Fiskivinnuflokki í Fram-
sóknarflokkin, sum hann stovnaði.
Hann fall.